

Møte onsdag den 25. mai 2011 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 92):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

Presidenten: Representanten Sonja Mandt, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Sak nr. 1 [10:01:02]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Magnhild Meltveit Kleppa, Lars Peder Brekk og Lisbeth Berg-Hansen vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmene er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Harald T. Nesvik.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:01:33]: Jeg vil få lov til å stille spørsmål til landbruks- og matministeren.

Vi har nå bak oss flere måneder med forhandlinger, og til slutt har man kommet i havn i alle de lønnsoppgjørene som har vært. Det har vært en relativt fredelig vår, og til slutt klarte til og med fotballspillerne å bli enige.

Men det som er det bekymringsfulle i det vi ser, er knyttet til at etter at alle lønnsoppgjørene er i havn og forhandlingene har funnet sted, så kommer landbruksoppgjøret. Man har jo klart å komme til enighet også i den saken i år. Det som da skjer, er at en lærer får en gjennomsnittsokning på ca. 7 000 kr i henhold til det oppgjøret som er gjort for offentlig sektor. Så får vi landbruksoppgjøret på bordet og den enigheten man har kommet fram til der, hvor man tar ut en veldig stor del av den økningen man gir til bøndene, i form av økte priser. Dette gjør at den relativt beskjedne utviklingen i kjøpekraften som svært mange har fått, blir inndratt både gjennom det skattemessige, som selvfølgelig slår ut på lønnen din, og også gjennom de økte matprisene som følge av årets jordbruksforhandlinger.

Mitt spørsmål til statsråden er som følger: Når vil statsråden gå inn og se på måten dette landbruksoppgjøret gjøres på, slik at man gjør mindre bruk av økte målpriser, som gjør at forbrukerne må ta regningen? Og står statsråden eventuelt fast ved sitt utgangspunkt og sin uttalelse da Matkjedeutvalget la fram sin innstilling, om at maten i Norge er for dyr?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:03:39]: Det spørsmålet som representanten Nesvik her stiller, har mange fasetter, og jeg skal prøve å svare på det spørsmålet.

Men det første jeg har lyst til å understreke, er at jord-

bruksoppgjørets samlede virkning på matprisene i gjennomsnitt blir veldig begrenset, det blir en endring på 0,7 pst. Jordbruksoppgjøret – det er viktig å ha med seg det – påvirker råvareprisene. Det er vanskelig på det nåværende tidspunkt å se hvordan det vil påvirke enkeltprodukter, slik oppslaget i Dagbladet som ble referert til, viser.

Når vi vurderer matprisene som følge av dette oppgjøret, må det tas med i beregningen at regjeringen fra 1. januar vil fjerne matproduksjonsavgiften. Det gir en avgiftslettelse for industrien på om lag 615 mill. kr. 280 mill. kr av det gjelder norskproduserte jordbruksprodukter, rundt 215 mill. kr import og rundt 40 mill. kr fisk. Utgangspunktet her er altså at det gir ulike effekter, men det vi forhandler om i jordbruksavtalen, er råvareprisene.

Det er ikke noe grunnlag for mellomledet for å øke sine priser, slik det kan se ut som av enkelte presseoppslag, på grunn av endringer i matproduksjonsavgiften. Her er det mange som spiller et spill i et marked, og som utnytter denne situasjonen.

Mitt utgangspunkt er som sagt at gjennomsnittlig gir jordbruksavtalen en økning på 0,7 pst. Det er meget moderat i en situasjon der vi har relativt sett lave matpriser i Norge sammenlignet med andre land.

Så snakker vi om Matkjedeutvalget. Her er det slik at de har dokumentert at på tross av at vi har særnorske avgifter i landbrukspolitikken, så tar dagligvarekjedene en større andel av rammen, og det bør ses på.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:05:47]: Svaret til statsråden bekymrer meg, for statsråden sier at det er vanskelig å beregne det og det, og vi kan ikke se hvordan man skal hente ut disse prisene, og hva som skal skje som følge av måten den ene ting påvirker den andre ting på. Da er det jo spesielt at man går inn i forhandlinger der man spesifikt er med på å øke målprisene inn mot denne sektoren.

Og så snakker man om at gjennomsnittlig økning bare er på 0,7 pst. Problemet er: Hvis man tar en familie på fire, der den ene er – la oss si – lærer og forsørger hele familien, og man tar det skattemessige og de økte målprisene i forhold til særlig melk, brød, kjøtt og egg, vil faktisk det spise opp det aller meste av den såkalte reallønnsøkningen som denne gruppen ville fått.

Jeg stiller spørsmålet til statsråden igjen: Mener statsråden fortsatt at maten i Norge er for dyr? Og vil statsråden endre systemet, slik at denne type overføringer skal gjøres over statsbudsjettet og ikke gjennom økte priser til forbrukeren?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:06:52]: Jeg mener vi har et meget velfungerende system i jordbruksavtaleinstittuttet. Jeg forsvarer det fullt og helt, fordi det gir muligheter for bonden til å få økt sine inntektsmuligheter, og det gir forbrukeren mulighet til å ha stabile rammevilkår når det gjelder priser totalt sett. Prisene i Norge er stabile sammenlignet med utviklingen vi ser internasjonalt.

Når det gjelder effekten av jordbruksavtalen, som er 0,7 pst. i gjennomsnitt, og som gjelder råvarepriser, er det faktisk slik, som også Fremskrittspartiet og representanten

Nesvik bør innse, at den har ingen konsekvenser direkte for hva mellomleddene velger å gjøre i en slik situasjon.

Det er ganske interessant at Fremskrittspartiet, som ønsker fri tilpasning, her er opptatt av enda mer styring når det gjelder matprisene. Det er ganske utrolig at det liberale Fremskrittspartiet går løs på denne diskusjonen på dette viset, og ikke tar hensyn til at det faktisk bør skje en markedstilpasning også når det gjelder matpriser.

La meg også understreke at det er merkelig at det kun er matpriser en ikke skal gjøre noe med i dette landet i Fremskrittspartiets diskusjon.

Presidenten: Det er bedt om og blir gitt anledning til tre oppfølgingsspørsmål – først Torgeir Trældal.

Torgeir Trældal (FrP) [10:08:10]: Jeg vil fortsette å spørre litt om det representanten Nesvik ikke fikk svar på, og det går i utgangspunktet ut på matpriser og at forbrukerne i det ganske land nå får overført regningen på grunn av den mislykkede politikken som regjeringen Stoltenberg fører.

I Norge har vi verdens dyreste mat. Vi har verdens dyreste melk. Vi har verdens dyreste ost. Vi er verdens dyreste på alt som er av matprodukter. Det gjør at vi har passert en grensehandel på 20 mrd. kr – 20 mrd. kr! Vi har også kommet så langt at dette spesielt går ut over minstepensjonister, pensjonister og småbarnsforeldre. Og Brekk sa da Matkjedeutvalget var ferdig, at maten er for dyr. Men samtidig, i neste øyeblikk, går man inn i landbruksforhandlingene og øker prisene veldig på mat. Så spørsmålet til Brekk blir: Når skal Brekk begynne å ta hensyn til forbrukerne og ikke bare til særinteressene?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:09:12]: Jeg vil nå si det sann at det er fornuftig noen ganger for ulike representanter å ha flere tanker i hodet samtidig.

Det som er poenget med jordbruksavtalen, er at den gir en liten effekt på råvareprisene – 0,7 pst. i gjennomsnitt. Så er det også slik at det ser ut til at enkelte mellomledd utnytter situasjonen. Det er det ikke noe grunnlag for. Når matproduksjonsavgiften blir redusert, bør de ikke øke prisene på samme vis.

Når det gjelder effekten for forbrukerne, er den, som sagt, moderat, og det virker nærmest som om det liberale Fremskrittspartiet er opptatt av å styre prisene. Her er det slik at de nærmest sier at det eneste som ikke kan endres av priser i dette landet, er matprisene. Det er ganske interessant å se.

Presidenten: Svein Flåtten – til oppfølgingsspørsmål.

Svein Flåtten (H) [10:10:08]: Denne diskusjonen er en fortsettelse av det som har foregått i hele vår, ikke minst i media, etter at forventningene og kravene til årets jordbruksoppgjør ble skrudd opp av de rød-grønne partilandsmøtene. Så blir skuffelsen desto større fra bondene når man ender, som sedvanlig, på halvparten. Så får man denne debatten i etterhånd: Skal det tas ut i priser, eller skal det tas ut over budsjettstøtten? Alle skylder

på hverandre, og Lundteigen skylder på Statsministerens kontor.

Dette mener jeg skader næringens omdømme, og det er dette som da blir spørsmålet mitt: Ser statsråden at en svært viktig næring i Norge, landbruksnæringen, får skadet sitt omdømme ved disse diskusjonene? Og tenker statsråden i retning av å se på endringer i den måten jordbruksoppgjøret er innrettet på – han er jo en av partene i dette – for å gjøre dette på en måte som bedrer næringens omdømme?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:11:17]: Det er et interessant spørsmål som representanten Flåtten stiller, om det skader næringens omdømme, og om det bør gjøres noe med jordbruksavtaleinstituttet, slik jeg forstår spørsmålet.

Jeg mener vi må beholde jordbruksavtaleinstituttet. Det gir mulighet for påvirkning fra næringsorganisasjonenes side, og de må samtidig ta ansvar for overproduksjon, for å si det enkelt. Så jordbruksavtalesystemet er viktig og må forsvares.

At vi får denne typen diskusjoner, synes jeg er ganske logisk i et samfunn der det er åpenhet og vi ønsker en politisk diskusjon. At kravet er betydelig høyere enn tilbudet, og at resultatet blir noe imellom, er også logisk. Jeg mener at resultatet av jordbruksavtalen dette året er godt for norsk landbruk. Det gir inntektsmuligheter utover det som andre grupper har, prosentvis, det gir en kronevis lik utvikling i forhold til andre grupper når en regner sann. Utgangspunktet for det er at en starter på et meget lavt nivå. Men å gjøre noe med systemet mener jeg er uriktig.

Presidenten: Rigmor Andersen Eide – til oppfølgingsspørsmål.

Presidenten annonserte tre oppfølgingsspørsmål, men i tillegg har representanten Abid Q. Raja også bedt om et oppfølgingsspørsmål, og får anledning til det.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:12:34]: Årets jordbruksoppgjør har flere sider. Det endelige avtaleresultatet gir ikke et inntektsløft som danner grunnlag for nødvendig fremtidsstro. Det har vi sett på reaksjonene fra bondene.

Et område som både er viktig for livskvalitet og rekruttering, er muligheten til regelmessig ferie og fritid. En undersøkelse fra 2008 viste at halvparten av de spurte tar ut mindre enn tre ukers ferie. Hver tolvte bonde har ikke ferie i det hele tatt. Det kan være vanskelig å få avløser, man har ikke råd til å ta ut ferie.

Forhandlingsutvalget mente at det var behov for 7 pst. økning i tilskuddene til velferdsordninger, bl.a. til ferie. I den endelige avtalen ble det bare 4 pst. Hvordan har statsråden tenkt at bonden skal ta del i velstandsutviklingen også når det gjelder ferie og fritid?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:13:30]: Det viktigste for bonden i forhold til ulike velferdsordninger er at han har en inntekt han kan leve av. Det betyr at i inntektsutviklingen ligger det også bevilgninger til avløsertilskudd og ferie- og fritidsordninger, som er en del av den totale pakken. Det ble enighet om 4 pst. Det mener jeg er et rimelig riktig resultat. Det ble enighet om en ramme på 1,4 mrd. kr.

Det gir en økning for norske bønder som er betydelig, og som er i tråd med det vi har greid å oppnå i økning av inntektsmulighetene over mange år. Den samlede utviklingen siden 2006 er på 110 000 kr. Det bør gi framtidstro for norske bønder at den rød-grønne regjeringen er med på å levere så godt resultat.

Presidenten: Abid Q Raja – til oppfølgingsspørsmål.

Abid Q. Raja (V) [10:14:27]: Vararepresentanten takker først presidenten for taletid!

Årets jordbruksoppgjør inneholder flere momenter. Ikke minst er verdien av lovte skatte- og avgiftsendringer knyttet til trygdeavgift, jordbruksfradrag og matproduksjonsavgiften beregnet til å utgjøre 400 mill. kr i bondens favør. Dette stiller oss etter Venstres syn overfor et stort demokratisk problem. I brev form informerer finansministeren Bondelaget om at disse endringene vil bli foreslått i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 – lenge før Stortinget har fått samme informasjon.

I den inngåtte avtalen heter det:

«Partene har lagt disse to brevene til grunn som en del av premissgrunnlaget for den inngåtte avtalen.»

Det betyr i realiteten at Stortinget, dersom man godkjenner den inngåtte jordbruksavtalen, også vedtar skatte- og avgiftsendringer gjeldende for 2012 før Stortinget ser sammenhengen i skatte- og avgiftspolitikken. Ikke minst med tanke på at regjeringen har lovet å holde det samlede skatte- og avgiftsopplegget uendret i 2012, betyr det at det er noen andre som må betale regningen for skatte- og avgiftslette til bonden, uten at vi i dag vet hvem.

Ser ikke statsråden det demokratisk uheldige i dette? Og hvem er det statsråden eventuelt skal sende denne regningen til – til næringslivet eller til folk flest?

Statsråd Lars Peder Brekk [10:15:32]: Det har blitt gjort store strukturelle endringer i flere sammenhenger når det gjelder jordbruksavtalen. I diskusjonen har man også tatt opp skattesaker i tidligere jordbruksoppgjør. Jeg ser at det kan være en utfordring. Samtidig er det helt åpenbart at de budsjettmessige konsekvenser av endringer i matproduksjonsavgifter mv. vil bli tatt opp i budsjettet for neste år. Det vil være en del av de forslag som regjeringen legger fram i oktober. Det vil være slik at vi fortsatt holder på skatte- og avgiftspolitikken og de lovnadene som har kommet der, og vi vil da komme tilbake til hvordan vi løser de budsjettmessige justeringer som må til som følge av denne endringen.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Øyvind Halleraker (H) [10:16:29]: Jeg har et spørsmål til samferdselsministeren.

Utenriksministeren har nylig vært i Brussel på EØS-rådsmøte, og han har vært her og redegjort etterpå. Ett av temaene var EUs tredje postdirektiv. Det er naturlig, for Norge og norske bedrifter har nytt godt av tilgang til EUs store indre marked i 17–18 år, og mulige negative konse-

kvenser av en konflikt med EU er vanskelig å overskue. Men regjeringen har med sin holdning til postdirektivet skapt en unødvendig usikkerhet. For mens vår dynamiske statsbedrift Posten ber om å få full tilgang og konkurranse i et marked som de definerer som sitt hjemmemarked, altså det nordiske, har regjeringen, og særlig Senterpartiet og SV, tilsynelatende vært mer opptatt av å sette EØS-samarbeidet på prøve.

La meg sitere fra utenriksministerens innlegg i går, hvor han omtaler Norges holdning til EUs direktiver generelt, som gir grunn til optimisme:

«Vi er (...) tjent med at Norge slutter seg til disse direktivene, ikke ut fra et tvangsperspektiv, men fordi Norge, kanskje fremfor noen, er tjent med enhetlig regelverk, like spilleregler, forutsigbarhet og gjenkjennelighet.»

Det er godt sagt, og helt i tråd med Høyres syn.

Utenriksministeren har også presisert at han nå går inn i en forhandlingsprosess med EU og ikke vil forskuttere utfallet. Med andre ord: Resultatet av forhandlingene blir avgjørende for den norske holdningen. Dette er også referert i Dagens Næringsliv i dag. Reservasjonsretten, som andre regjeringspartier stadig henviser til, ble altså ikke nevnt.

Spørsmålet mitt til samferdselsministeren blir da om hun også ser muligheten for at vi kan få avklart uklarheter og finne fram til en omforent løsning som en vei ut av dette uføret. Eller er kravet at reservasjonsretten skal anvendes uansett?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:18:27]: Regjeringa har bestemt å gjera kjent overfor EØS-komiteen at vi ynskjer å nytta reservasjonsretten i samband med EUs tredje postdirektiv. Årsaka er den særlege kvaliteten med vårt samfunn som vi gjerne vil behalda, som gjeld postombering seks dagar i veka, post til lik pris, altså einheitsporto. Vi har fått utført fem utgreiningar der òg konsekvensane for dei tilsette, lønns- og arbeidsforhold for dei tilsette, er eit sentralt element. Det er bakgrunnen.

Så er det visse prosedyrar knytte til dette. Det fyrste var å informera Stortinget. Det er gjort. Så handlar det om å informera våre samarbeidspartnarar i EFTA. Så er det EØS-komiteen. Det var møte i EØS-rådet på måndag, og det var der utanriksministeren gjorde greie for norsk syn.

Eg vil ikkje forskotera korleis desse forhandlingane går. Det seier seg sjølv at det er klokt å avvanta korleis dei går. Det er ein prosedyre etter artikkel 102 for korleis reservasjonsretten skal handterast. Det er den som no blir følgt. Det seier seg sjølv at regjeringa her er einig om den vidare gangen.

Øyvind Halleraker (H) [10:20:34]: President, det er mulig at du oppfattet et klart svar her – det gjorde i hvert fall ikke jeg.

Samferdselsministeren beskyldte oss andre her forleden for å ville hive norske kvaliteter ved vårt samfunn over bord med et pennestrøk, som hun sa. Det er en ganske sterk påstand når vi vet at vi andre ønsker samkvem og muligheter for bærende kvaliteter i vårt

samfunn, nemlig et fritt og konkurransedyktig næringsliv.

Ingen land har som kjent isolert seg til vekst og framgang. Jeg vil derfor spørre samferdselsministeren helt konkret om det hun omtaler som norske kvaliteter, nemlig seks dagers ombæring og enhetsporto for brev under 50 gram. Hvor i EUs tredje postdirektiv står det at Norge ikke kan opprettholde dette ved innlemmelse av direktivet?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:21:29]: Det som går fram av dette direktivet – og i lys av dei utgreiingane som er gjorde i regi av Samferdselsdepartementet – er at det her blir press både på einheitsporto, på seks dagars ombering og på lønns- og arbeidsforhold for posttilsette.

Så er det slik at vi kan ha ulik tilnærming til ulike direktiv. Her synest eg vi må ha respekt for ulike syn. Eg kan ikkje, som Halleraker og Høgre, omfamna kvart nytt direktiv som kjem. Her er det mange direktiv som det er nødvendig å sjå på med eit kritisk blikk. Vi har nyleg hatt ein runde på eit anna direktiv i så måte, datalagringsdirektivet. Når det gjeld postdirektivet, er altså regjeringa einig om prosedyren.

Presidenten: Det er bedt om og blir gitt anledning til tre oppfølgingsspørsmål – først Jan Tore Sanner.

Jan Tore Sanner (H) [10:22:45]: Dette blir bare mer og mer uklart. For det første sier nå samferdselsministeren det stikk motsatte av hva utenriksministeren sa i går. For mens samferdselsministeren nå sier at regjeringen har bestemt at man ønsker å benytte seg av reservasjonsretten, sa utenriksministeren i går at jeg vil ikke utelukke at vi kan bli enige med EU.

Dernest, hvis man skal reservere seg, må det være noe å reservere seg mot. Jeg har forstått det dit hen at det man er opptatt av, er seks dagers omdeling av post, det er enhetspris, og det er gode arbeidsvilkår. Da må jeg få lov til å gjenta spørsmålet fra Øyvind Halleraker: Hvor i postdirektivet konkret er det det står at det ikke vil være mulig å opprettholde seks dagers postomdeling? Hvor er det det står at det ikke er mulig å opprettholde enhetspris? Og hva er det som tilsier at det skal gå ut over arbeidsvilkårene for omdeling av post under 50 gram (presidenten klubber), når det ikke har gått ut over arbeidsvilkårene for omdeling av post over 50 gram?

Presidenten: Presidenten vil reservere seg mot at folk ikke respekterer taletiden.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:24:03]: Lat meg gjera det heilt klart: Verknadene av det tredje postdirektivet var det viktig for regjeringa å innhenta meir kunnskap om i høve til korleis teksten er i direktivet. Det vart difor eksplisitt meldt i Soria Moria-erklæringa. Det vart meldt at vi utset implementeringa, og det vart meldt at vi ville innhenta kunnskap. Vi innhenta kunnskap, og vi gjekk veldig nøye gjennom dei ulike utgreiingane. Dette er bakgrunnen. Regjeringa kan ikkje melda at vi vil nytta

reservasjonsretten om vi ikkje på førehand er einige om det. Men så er det klart at korleis utfallet blir av dei forhandlingane vi skal inn i med EU, er det ingen gjeve å veta på dette tidspunktet.

Presidenten: Arne Sortevik – til oppfølgingsspørsmål.

Arne Sortevik (FrP) [10:25:21]: Dette er ikke lett å forstå. Det ser ut som om reservasjonsretten brukes, men etter Fremskrittspartiets syn er det synd den ikke brukes på en sak av nasjonal betydning, nemlig i saken om personvern og datalagring. Det som gjenstår som spørsmål, er om reservasjonen vil bli borte i dialogen, om dette bare er et spill. Når utenriksministeren sier, i alle fall i noen sammenhenger, at dialogen kan føre til at direktivet faktisk blir innført, så etterlater det betydelig tvil om dette er en reservasjonsrett med reelt innhold. Hva er samferdselsministerens syn på at denne dialogen faktisk kan føre til at postdirektivet likevel blir innført?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:26:14]: Eg synest faktisk det er viktig å halda seg til dei prosedyrane som er lagde for ei sak som dette, og som altså er nedfelt i artikkel 102, som fortel både om avmelding i tur og orden og om forhandlingar. Eg finn det verken rett eller mogleg på førehand å seia korleis desse forhandlingane vil gå. Det som er vårt poeng frå den norske regjeringa, er at det er kvalitetar ved dagens postombering som vi ynskjer å varetta, og det er difor vi har meldt det vi har meldt overfor EU.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:27:26]: Det er ein samla opposisjon som er noko forvirra. Eg meiner at det blir å ta ting i feil rekkjefølgje å seie at her må me leggje ned ein reservasjon. Det viktigaste er kva me i dialog med EU får til i forhold til eit godt posttilbod for heile landet, og at me sikrar gode arbeidsvilkår. Det er det viktigaste.

Me hadde ein debatt om datalagringsdirektivet. Den gongen var det ei splitta regjering, og det blei antyda frå det store regjeringspartiet at dette kunne vere ein fare for EØS-avtalen. Så mitt spørsmål til fagstatsråden no er: Er det ei samla regjering som kan bekrefte at me kan bruke reservasjonsretten og likevel behalde ein god EØS-avtale?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:28:26]: Vi hadde på fredag ei omfattande drøfting basert på ein interpellasjon om postdirektivet, der eg gjorde nærare greie for eit usikkert moment som gjeld EØS-avtalen. Vi legg til grunn at det som her i tilfelle kan bli suspendert, er det fyrste og det andre postdirektivet – altså inga særleg omfattande suspensjon. Men det er òg noko som vil koma fram av dei forhandlingane, eller den dialogen, som skal førast.

Lat meg understreka til slutt at eg er heilt einig med Hareide – eller Hareide er heilt einig med regjeringa – i at det som er målet her, er å behalda postombering seks

dagar, einheitsporto og lønns- og arbeidsvilkår som i dag for dei tilsette i Posten.

Presidenten: Vi går da til neste hovedspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:29:38]: Me har opplevd ein kommunikasjonsrevolusjon som har forenkla og effektivisert samfunna våre. Men det har òg gjort oss meir sårbare, og da tenkjer eg på telekommunikasjon. Dersom han fell saman, stoppar landet vårt meir eller mindre opp.

Den 18. mai opplevde me eit fiberbrot hos Telenor på Vestlandet. 23 000 kundar mista mobil-/fasttelefonsamband. Me veit at delar av Hordaland og Rogaland blei utan samband med NetComs nettverk. 5 pst. av 2G-sendarane blei sette ut. 10 pst. av 3G-sendarane blei ramma. Den 23. mai opplevde me eit nytt fiberbrot. Det var eit røte tre og ein litt overivrig gravemaskin som resulterte i at over ti fylke blei ramma. Me opplevde at fly blei sette på bakken – all flytrafikk nord for Trondheim blei innstilt, bl.a. på grunn av desse to relativt uskyldige hendingane. I etterkant av den dramatiske hendinga 28. november 2007, da ei kortslutning på Oslo S førte til straumbrot i over ti timar, opplevde me òg at samfunnskritisk verksemd blei ramma.

Me kan aldri sikre oss mot slike alvorlege hendingar, særleg dersom grupper bevisst jobbar for å setje systemet ut av spel. Etter den typen tilfeldige hendingar som me no har hatt, som påverkar systemet, er mitt spørsmål til statsråden: Korleis jobbar regjeringa for å sikre trygge og stabile kommunikasjonssystem? Da tenkjer eg på telefon og Internett.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:31:37]: Lat meg aller fyrst konsentrera meg om den siste hendinga, den 23. mai. Post- og teletilsynet gjer no eit omfattande arbeid for å få på det reine kva som verkeleg skjedde. Det betyr at det skal utarbeidast ein rapport, og så må vi sjå på korleis han skal følgjast opp.

Når det gjeld samfunnsårbarheit og -tryggleik elles, er Samferdselsdepartementet ei brikke blant fleire. Post- og teletilsynet er det samferdselsministeren som har ansvaret for. Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap ligg under justisministeren, han har eit overordna ansvar her. Men lat meg seia: Det som skjedde måndag, er i tillegg til dei tidlegare hendingane ei påminning om at vi stadig må gjera det vi kan for å sikra tryggleik – utover det som vi har sett i desse tilfella. Jernbaneverket har sitt ansvar – infrastrukturen i jernbanen vart nemnd her. Alle har sitt ansvar, men det er Justisdepartementet som har det overordna ansvaret.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:33:27]: I etterkant av debatten i 2007 – som kom på grunn av hendinga 28. november 2007 – var det ein diskusjon om kva for departement som har det overordna ansvaret. Da blei det tydeleggjort at Samferdselsdepartementet har det overordna ansvaret for vår telekommunikasjon.

Det som eg synest er alvorleg, er at me no har sett korleis denne typen tilfeldige hendingar er med på å ramme

eit nettverk. Når ein får to hendingar relativt samtidig, får me ein dominoeffekt som gjer at systemet fell saman på relativt kort tid. Ti fylke blir altså ramma på grunn av to små hendingar.

Mine spørsmål er: Dette er tilfeldige hendingar, men kva tenkjer statsråden dersom grupper heilt bevisst ønskjer å ramme dette nettverket? Når me ser kor sårbart dette er for tilfeldige hendingar, kva er det ikkje dersom ein jobbar bevisst for å lamme dette nettverket?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:34:32]: Eg tenkjer at midt i all vår teknologi, midt i alt det vi trur vi har både oversikt over og – skal vi seia – kan ta hand om i alle detaljar, blir det her stilt ut kor sårbare vi verkeleg er. Det er ei kraftig påminning om at vi må få fram alle sider ved det som skjedde denne gongen. Så må vi ha beredskapsplanar som rekk lenger enn dei gjer i dag.

Så kan vi jo gle oss over at feilen vart funnen, og at kontakten vart oppretta landet over på kort tid. Men vi har eit sårbart samfunn, og vi må leggja enda større vekt på tryggleik.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Kjell Ingolf Ropstad.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:35:50]: Jeg hører jo at regjeringen ikke er veldig overbevisende når det gjelder krisehåndtering, men regjeringen er heller ikke veldig stødig når det gjelder den dagligdagse dekningen. Én ting er at jeg er glad for at statsråden understreker at det er viktig med sikkerhet og godt nett, men det er også viktig at alle skal ha retten til å få det.

Jeg vet at statsråden har vært opptatt av og gjentatte ganger lovet at det skal komme full mobildekning i hele landet. Senest i dag var jeg i kontakt med en senterpartikollega – en glimrende ordfører i Iveland kommune, som er min nabokommune. Da jeg snakket med ham på mobilen, skurret det – det hakket. Dessverre er det nesten halvparten av befolkningen i den kommunen som ikke har god mobildekning. Statsråden har sagt gjentatte ganger at full mobildekning skal komme, og vi begge – både senterpartiordføreren og jeg – lurer veldig på: Når skal full mobildekning komme?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:36:51]: Mobildekninga i Noreg er faktisk blant dei beste i verda, trass i at det utan tvil er mange stader der dekninga ikkje er god nok. Det er jo difor vi har arbeidd systematisk. Begge aktørane som sjølve eig nett, Telenor og NetCom, har på kommersiell basis vist at dei kan og vil byggja ut, og vi har no gjeve løyve til eit tredje nett, som vi trur vil koma distrikta til gode.

Men så er det denne kombinasjonen mellom det kommersielle og ulike lokale og regionale spleiselag for å få til ting og for å få til betre dekning. Det har vi sett i nokre fylke, ikkje minst er Agder-modellen vel verd å hylla. Der har både kommunar, fylkeskommunar, selskap og staten gått i lag for å få ting på plass.

Eg kan ikkje her og no nemna ein sluttdato, men det

eg kan seia, er at utviklinga her blir betre år for år, takk vera desse spleiselaga som har vore på plass, der òg staten er inne med midlar.

Presidenten: Bård Hoksrud – til oppfølgingsspørsmål.

Bård Hoksrud (FrP) [10:38:40]: Det er ganske skremmende at en gravemaskin eller to kan sette halve Norge ut av spill, i hvert fall når det gjelder store, viktige samfunnsområder i Norge som både telekommunikasjon og flytrafikk. Statsrådets svar er at Post- og teletilsynet skal lage en rapport og komme tilbake, og at vi alle er opptatt av å se på denne problemstillingen.

For over ti år siden leverte Sårbarhetsutvalget sin innstilling om hva som måtte gjøres for å sørge for å bedre sikkerheten i Norge. Jeg føler at det står mye igjen når det gjelder å følge opp de anbefalingene som Sårbarhetsutvalget kom med den gangen. Tror ikke statsråden at det kanskje snart er på tide med en ny sårbarhetsanalyse for å se på samfunnet vårt og på hvilke utfordringer man har? Det har jo skjedd en teknologisk revolusjon de siste ti årene som gjør at en ny sårbarhetsanalyse definitivt bør være på plass for nettopp å se på hvordan man kan sikre samfunnet vårt. To gravemaskiner eller tre kan jo ikke være det som skal slå ut hele samfunnet vårt.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:39:39]: Eg har ansvar for mitt felt, og eg har vist til at det er Post- og teletilsynet som faktisk er aktøren på det feltet, som følger spørsmål som dette, som må få utarbeidd ein rapport som vi må følgja opp i etterkant. Men det føregår eit arbeid i regjeringa som er leidd av ein annan statsråd, der vi er ei av fleire brikker. Difor er det slik at når det gjeld stortingsmeldinga om sårbarheit og samfunnssikkerheit, når det gjeld oppfølging av utvalsinnstillinga, osv., er det enkeltstatsrådar som har ansvar for kvart sitt område, og så har vi eit felles ansvar som er leidd av ein annan statsråd. Eg skulle ynskt at han kunne få lov til å orientera meir om detaljane der.

Presidenten: Lars Myraune – til siste oppfølgingsspørsmål.

Lars Myraune (H) [10:40:54]: Jeg registrerer med glede at statsråden jobber iherdig for å få mer mobildekning utover i landet, og som statsråden vet, bosetter ikke ungdommen seg på landet før de vet at det er mobildekning der.

Jeg vil tilbake til hovedspørsmålet fra representanten Hareide, som går på sikkerheten. Som statsråden selv sa, har vi blitt mer sårbare i dagens samfunn. Det er helt riktig. Da er det viktig at vi tar noen grep for å sørge for at vi blir mindre sårbare.

Nå er det jo slik at statsråden tidligere har sagt at aktørene selv, som bygger ut både bredbånd og mobilnett, har ansvaret for det. Det er vel greit nok. I forhold til deres inntjening vil de legge opp et system som gjør at de sier at vi trenger ikke flere linjer enn det vi kan ha dekning for økonomisk. Da er det etter min mening statsrådets

ansvar å sørge for at dette ikke er så sårbart. Derfor spør jeg: Hva har statsråden gjort med hensyn til å stille krav til aktørene?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:42:00]: Det siste som no er gjort, er utlysninga av den såkalla digitale dividenden, altså frekvensar som har vorte ledige. Vi har no ei høyring med frist 5. juni, der aktørane sjølv får lov til å respondera på visse krav. Det er krav til utbygging for å få del i den auksjonen som skal haldast over desse frekvensane til hausten. Den auksjonen vil bety svært mykje for breiband, og kan òg bety mykje for mobilnettet. Dei endelege krava i samband med det vil vi koma tilbake til når høyringa er avklart. Men lat meg seia: Vi er heile tida opptekne av kor grensene skal gå mellom krav og kommersiell drift.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Bård Hoksrud (FrP) [10:43:25]: Det er godt at samferdselsministeren fortsatt står på plassen, for det er selvfølgelig til samferdselsministeren jeg skal stille spørsmål.

Vi har en nullvisjon for å redusere antallet ulykker på veiene våre. Jeg opplever det litt som at regjeringens nullvisjon når det gjelder vedlikehold, like mye handler om null forbedring og null fremskritt.

Denne regjeringen – og spesielt regjeringspartner Senterpartiet – sier at den er opptatt av og har som motto at man skal ta hele landet i bruk. Ja, hvis man skal ta hele landet i bruk, er infrastruktur helt avgjørende for om man lykkes eller ikke. I løpet av de seks årene Senterpartiet har hatt samferdselsministeren, har vi hvert år hørt følgende: Vi har bevilget mer penger enn noen regjeringer før oss, dette budsjettet er et historisk budsjett, vi bygger ut veiene våre, vi har stoppet forfallet på veinettet, vi skal bygge ut enda mer – vi må bare vente til neste Nasjonal transportplan.

Etter å ha oppsummert alle uttalelsene skulle man tro at her ville folk vært fornøyde, men den gang ei: Folk flest føler at det er langt fra innholdet i skrytet og i hyllingstalene til det de ser, nemlig realitetene. For bare to dager siden kom det en meningsmåling som viste at 70 pst. av det norske folk er misfornøyd med veiene. Og ikke nok med det: Den aller største misnøyen kommer fra folk i Distrikts-Norge og i Nord-Norge. Det er kanskje litt overraskende med Senterpartiet, som ynder å kalle seg distriktenes parti, i regjering. Dette kan ikke oppfattes som noe annet enn at regjeringen og ministeren er på fullstendig kollisjonskurs med folk flest. Og svaret fra statsråd Meltveit Kleppa er stort sett at vi bygger og utbedrer veiene, og at vi har stoppet forfallet. Spørsmålet er jo om statsråden er tilfreds med at 70 pst. av det norske folk er misfornøyd med veistandarden, og om det er greit at regjeringen fører en politikk som gjør at folk flest vil være minst like fornøyd når Stoltenberg-regjeringen går av i 2013.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:45:16]: Den spørjeundersøkinga er ein eigen inspirasjon for å fortsetja

med arbeidet vårt, både med vedlikehald og fornying og med å byggja tryggare og betre vegar.

Så vil eg takka Hoksrud for den oppsummeringa som han gjorde. Ho er rimeleg presis, slik som han starta ut, men etter kvart kom han til å visa til neste nasjonale transportplan, og det er jo ei gedigen misforståing. Det kjem ein ny nasjonal transportplan våren 2013. Vi arbeider no med innhaldet i den planen, men i mellomtida føregår det altså svært viktig vedlikehald og fornyingsarbeid på norske vegar. Det er mykje å ta igjen. Det er mange dårlege vegar i dette landet. Eg skjønar godt at det er mange som svarer at dei ikkje er fornøgde med vegstandarden. Eg hadde nok faktisk vorte overraska dersom alle var fornøgde med den standarden som er no. Men i motsetning til Hoksrud er det heldigvis ein del som ser at det er forbetring. Det gjeld både vedlikehald og fornying, og det blir faktisk òg bygd ganske mange nye og tryggare vegar.

Når det gjeld det å stoppa forfallet, spurde vi Statens vegvesen: Kva treng de i 2011 for at vi skal stoppa forfallet? Dei sa: Etter dagens berekningsmodellar – 550 mill. kr. Dei har fått dei pengane. Det betyr at forfallet blir stoppa i løpet av 2011, og vi begynner å ta igjen etterslepet.

No trur eg at Hoksrud ferdest ganske mye rundt i dette landet, og då vil han sjå at det pågår ein god del vegarbeid – heldigvis. Noko av det er vedlikehald, og noko er bygging av nye vegar, ut frå ein ambisiøs nasjonal transportplan i dag.

Bård Hoksrud (FrP) [10:47:24]: Jeg skjønner at statsråden ikke var glad da jeg kom til realitetene.

I Norge har vi et forvaltningstyranni i form av vernemyndigheter. Omtrent i forbindelse med hver eneste veiutbygging skaper vernemyndighetene problemer som gjør at det blir vanskelig å bygge ut, eller som gjør at kostnadene flyker i været. Vi har hekkende hubroer i Trøndelag, vi har øyestikkere på Vestlandet og biller i Finnmark, og vi har fugler og potetåkre i Hedmark, for å nevne bare noen. Alt dette gjør at veier må legges om eller gjøres mindre. I tillegg har man vedtatt at man også skal verne en rekke nye arter, noe som ytterligere forsterker utfordringene. Det er jammen ikke rart at det er dyrt å bygge vei og infrastruktur i dette landet når man må ta slike hensyn. Men som vi vet, handler politikk om kunsten å prioritere. Derfor lurer jeg på om statsråden kan si noe konkret om hvor store ekstrakostnader alle hensynene til vern og arter, rariteter og kanskje spesialiteter påfører samfunnet.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:48:21]: Eg synest Hoksrud her òg gav ei fin oversikt over dei dilemma som vi no kan koma opp i i samband med den lova som Stortinget har vedteke, og som heiter lov om forvaltning av naturens mangfold. Det er ei lov som er vedteke her. Det er altså ei lov som ein må ta i betraktning, i tillegg til mykje anna lovverk når det skal byggjast veg.

Eg har ikkje noka samla oversikt – eg er mest i tvil om det er nokon som har det på dette tidspunktet, fordi det er jo slik at nokre av desse artane kjem for ein dag etter kvart når det blir planlagt ein veg ein plass. Eg kjenner til

det eksakte beløpet på fv. 714, der det var heilt nødvendig med ei ny bru mellom Hitra og Frøya. Der vart det planlagt ei bru for ti år tilbake som ikkje vart godkjend av miljømyndighetene – så ein ny stad og no tilbake på den opphavlege plassen, 100 mill. kr frå staten si side.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først fra representanten Jan-Henrik Fredriksen.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [10:49:45]: Vi hører at statsråden prater varmt, både på ut- og innpust, om alt som skjer innenfor vedlikehold på våre veier og innenfor samferdsel. Men statsrådets eget organ, Nationen, viser til at 70 pst. av befolkningen er misfornøyd med standarden. I Nord-Norge er det 90 pst. av befolkningen som mener vi har en elendig standard på våre veier.

Er det slik at 70 pst. av vår befolkning og 90 pst. av Nord-Norges befolkning tar fullstendig feil når det gjelder veistandarden i Norge? Eller er det slik at statsråden befinner seg på en helt annen planet?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:50:31]: Eg trur nok Nationen neppe ville vedkjenna seg å vera statsråden si eiga avis – for å ha sagt det.

Eg veit ikkje heilt kva det er som skjer, men eg har altså til representanten Hoksrud og òg atskillege gonger før i dette stortinget streka under at det er veldig mange dårlege vegar i dette landet. Men det skjer ei forbetring.

Eg forstår at Fredriksen slett ikkje ser den forbedringa. Det får vera opp til han å vurdere, men til og med i Fredriksen sitt eige heimfylke er det no viktige prosjekt i gang – E6 vest for Alta og aust for Kirkenes. Det skjer altså svært viktig vedlikehalds- og fornyingsarbeid. Eg hadde vorte overraska dersom alle i dette landet sa at alle vegar var like gode, for det er dei ikkje. Men vi følgjer altså ein plan for stadig forbetring.

Øyvind Halleraker (H) [10:51:50]: Til tross for gjentatte skryteinnlegg om egen og regjeringens innsats på samferdselsområdet får vi stadig rapporter om at folk ute blir mer og mer misfornøyd. Det er kanskje på tide å ta dette inn over seg. Det er ikke sikkert at skrytet hjelper, men at det faktisk er handling og vilje til reformer og nytenkning som må til. Denne regjeringen tenker gammeldags på transportområdet. Det er det vi ser resultatene av. Verken på trafikksikring eller vedlikehold innfrir denne regjeringen.

Jeg kan nevne en annen avis, dagens Trønderavisa, som har et stort oppslag om at laks blir ødelagt på norske veier, på grunn av at veikvaliteten er så dårlig.

Når vil denne statsråden og regjeringen ta dette inn over seg, og iverksette reformer som virkelig virker?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:52:47]: Det å leggja 1 000 km ny asfalt på riksvegane våre i sommar kallar Halleraker for «gammeldags». Det å vedlikehalda vegane våre, slik at dei får betre dekke, det å fornya, det å rydda sideterreng, det å gjera vegane våre tryggare, kallar Halleraker for – slik eg forstår det – «gammeldags». Det

er faktisk slik at det er nødvendig, og det er gode metoder for å rusta opp vegane våre. Det er òg slik når det gjeld bygging av nye og betre vegar.

Så veit eg at Halleraker har teke til orde for andre finansieringsformar, og det er altså slik at både når det gjeld organisering og finansiering, har vi utgreiingar som skal liggja klare til drøfting i samband med ny nasjonal transportplan. Vi prøver òg ut nokre nye måtar å organisera vedlikehald og bygging på no.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til oppfølgings-spørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:54:02]: Noko av den store misnøya med det norske vegnettet trur eg kjem av at det er veldig mange som ser til Sverige, og at vi der har eit betydeleg betre vegnett. Me veit at i 2010 blei det bygd 20 km med midtdelarar i Noreg, mens det blei bygd over 200 km med midtdelarar i Sverige. Me så jo kva som skjedde i Vestfold da me fekk på plass midtdelarar der. Da gjekk dødsulykkene ned med 90 pst., samtidig som vegtrafikken auka med 40 pst.

Me veit at vegdirektoratet i Sverige har ein annan standard for når det kan byggjast midtdelarar, enn den standarden me har i Noreg med omsyn til breidda på vegen. Så er det også noko med at fleire svenske vegar er breiare enn dei norske. Så mitt spørsmål er: Er det aktuelt for statsråden å sjå på kva for standardar som ligg til grunn for når me byggjer midtdelarar i Noreg?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:55:03]: Svarret på det er ja. Det er jo eit arbeid som allereie er i gang. Statens vegvesen har fått frist til i juni med å koma opp med ei vurdering av eksisterande vegnett og høve til større fleksibilitet, særleg for ulukkesutsette strekningar på det vegnettet vi har i dag, og dei er òg bedne om å gå gjennom planane som gjeld framtida, for å sjå på høvet til større fleksibilitet. Det er jo slik at det er årsdøgntrafikken som i dag er eit viktig kriterium med omsyn til midtdelarar.

Og så må eg leggja til noko som eg trur Hareide og eg er einige om, og det er at vi har ulikt vegnett i Noreg og i Sverige. Vi byggjer vegar i heile landet på ein annan måte enn Sverige gjer det.

Presidenten: Abid Q. Raja – til oppfølgings-spørsmål.

Abid Q. Raja (V) [10:56:14]: Det er vel en kjensgjerning at det er stort etterslep på norske veier, og vi i Venstre er veldig opptatt av at vi må gjøre de norske veiene tryggere og bygge flere midtdelere.

På samferdselssektoren fikk Venstre i et skriftlig svar i forrige uke opplyst fra statsråden at NSB har vært forsinket i vanvittige 30 200 timer siden stortingsvalget i 2009 – med en kostnad på mange hundre millioner kroner, ja, kanskje opptil en milliard. Samme dag som Venstre mottok samferdselsministerens svar, var det igjen signalfeil og togstans i hele Oslo-området.

Statsråden har i dag sagt flere ganger at hun ikke har den fulle oversikten over en del ting, men vi har jo nå fått

opplyst fra Fremskrittspartiet hva vi nordmenn mener om norske veier. Det jeg lurer på, er hva statsråden tror, eventuelt tipper, en tilsvarende meningsmåling ville vist om hva vi nordmenn mener om NSB og jernbanetilbudet.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:57:16]: Det som i alle fall er tilfellet når det gjeld jernbane, er at om vi ser på vinteren i fjor – punktleghet og forseinkings-timar – så låg vi på botn i Skandinavia. Om vi ser på vinteren i år, så fortel tilsvarende tal at vi er på topp. Det fortel noko om at det nyttar med det vedlikehaldet og det fornyingsarbeidet som er sett i gang, både det store Oslo-prosjektet som vil vera ferdig i 2012, og det vedlikehalds- og fornyingsarbeidet som går føre seg på dei andre banane.

Så bryr ikkje eg meg om å bruka tid på å spekulera om undersøkingar som ikkje er føreteknne. Eg er glad for at det er fleire som er fornøgd i år enn i fjor.

Presidenten: Da går vi til neste og siste hovedspørsmål.

Svein Flåtten (H) [10:58:27]: Da kan jeg gi samferdselsministeren avløsning og stille et spørsmål til fiskeri- og kystministeren.

Hun er ansvarlig for oppdrettsnæringens rammevilkår, og en del av det ansvaret må være hvordan myndighetene samlet opptrer overfor næringen. Derfor er den konflikten som over lang tid har pågått mellom næringen og Direktoratet for naturforvaltning, også en del av hennes utvidede ansvar, hvor direktoratet politiserer sin virksomhet. Høyre har tatt opp dette mange ganger med fiskeriministeren.

Den siste omdreiningen på dette er at oppdrettsnæringens organisasjoner måtte vente i ni måneder på å få et svar om underlagstall fra villaksforvaltningen. Da de purret på dette, og meddelte Dagens Næringsliv at de hadde purret, fikk de et svar fra direktoratet om at de nærmest var mindre begavet som ikke kunne finne ut av dette selv.

I forlengelsen av dette svaret har næringskomiteens leder, Terje Aasland, kommet på banen, og han sier mandag denne uken til Dagens Næringsliv at han blir «helt matt» av en slik oppførsel fra direktoratet. Han misliker sterkt hvordan næringen behandles – han er jo ansvarlig for det i komiteen – og han sier at politiske myndigheter ikke lenger kan sitte og se på at direktoratet opptrer mer og mer politisk i mange saker. Da er det jo faktisk et flertall i Stortinget – hvis han representerer Arbeiderpartiet – som mener dette.

Spørsmålet mitt er: Deler statsråd Berg-Hansen Terje Aaslands og Høyres bekymring for hvordan oppdrettsnæringen behandles, og hva kan hun gjøre for å redusere komitélederens bekymring, min bekymring og oppdrettsnæringens bekymring over denne utviklingen?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [11:00:25]: Det representanten Flåtten tar opp her, er, slik jeg oppfatter det, en kritikk av Direktoratet for naturforvaltning og deres åpenhet. Det er et organ som er underlagt en annen statsråd, nemlig miljøvernministeren, og miljøvernministeren er da selvfølgelig ansvarlig for meroffentligheten og for-

valtningen når det gjelder Direktoratet for naturforvaltning.

De etatene som jeg er ansvarlig for, praktiserer mer-offentlighet. Jeg er veldig opptatt av at all den kunnskapen som mine etater har, uansett faglige spørsmål, blir gjort offentlig til del. Men spørsmålet knyttet til Direktoratet for naturforvaltning må nesten tas opp med miljøvernministeren.

Svein Flåtten (H) [11:01:17]: Dette var ingen kritikk av direktoratet. Jeg sa innledningsvis at jeg var fullstendig klar over at det ikke var statsrådets ansvar. Min kritikk går på hva den ansvarlige statsråd for oppdrettsnæringen gjør for at den samlede håndteringen fra den regjering hun representerer, skal bli bedre. Det inkluderer selvsagt også hva Direktoratet for naturforvaltning gjør, og hvordan de snakker med sin statsråd. Nå forstår jeg at komitéleder Aasland har tenkt å snakke med statsråd Solheim. Men jeg vil jo håpe på at fiskeri- og kystministeren i løpet av den tiden hun har vært i departementet, også har fått anledning til å snakke med statsråd Solheim om dette.

Så jeg gjentar egentlig spørsmålet mitt om hva hun kan gjøre for å redusere den bekymringen som veldig mange nå har. Og da snakker jeg til statsråd Berg-Hansen og ikke til DN.

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [11:02:26]: Det jeg har ansvaret for, er forvaltningen av havbruksnæringen og havbruksnæringens videre påvirkning på villaksen. Villaksen og forvaltningen av den næringsmessige delen av villaksen er tillagt miljøvernministeren.

Jeg og miljøvernministeren har god dialog. Vi arrangerte bl.a. et felles kunnskapsseminar for å få opp kunnskap, der våre underliggende etater selvfølgelig deltok på det området. Vi har nå sett at Havforskningsinstituttet og NINA har samarbeidet om kunnskap knyttet til villaksen og dens utfordringer.

Min inngang i forhold til havbruksnæringen knyttet til disse spørsmålene, er nettopp å ha fokus på de utfordringene som havbruksnæringen påfører villaksen. Jeg er selvsagt opptatt av å få en så god og samlet kunnskapsbase som mulig for å bidra til å lykkes med de mål vi har når det gjelder en miljømessig, bærekraftig havbruksnæring.

Presidenten: Det er anmodet om og blir gitt anledning til to tilleggs spørsmål – først Elisabeth Røbekk Nørve.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [11:03:47]: SINTEF Fiskeri- og havbruk mener oppdrettsanlegg sannsynligvis er positive til de ville fiskebestandene omkring anleggene, og at det ikke finnes vitenskapelige refererbare studier som kan reflektere fiskernes syn på hvordan oppdrettsnæringen påvirker villfisk rundt disse anleggene.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning presenterer i dag sin årlige rapport, der hovedkonklusjonen skal være at flere laksebestander nå står i fare for å dø ut, og at lakselus og rømt oppdrettslaks er årsaken.

Hvordan ser fiskeriministerens på de motstridende

forskningsrapportene som foreligger, og vil statsråden ta grep for at forvaltningen skal bli mer samkjørt?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [11:04:36]: Den rapporten som det er referert til, som skal presenteres i dag etter det jeg er kjent med, har jeg naturlig nok ikke lest – ikke annet enn det som står i media. Det har vært et samarbeid mellom forskerne om kunnskapsinnhenting og kunnskapsoppbygging. Det gis også ut to andre rapporter. Den ene er fra Havforskningsinstituttet, som jeg har ansvar for, og så kommer det en i tillegg, som det ble referert til.

Her – som ellers – er forskerne selvsagt ikke alltid enige. Jeg tror vi skal være glad for at vi har flere forskningsmiljøer som bidrar til gode debatter og god kunnskapsinnhenting. Det styrker nok forskningen. Så er det vi som politikere som får trekke essensen ut av det, og ta de konklusjonene som forskningen må medføre i forhold til forvaltning av næringen.

Presidenten: Harald T. Nesvik – til oppfølgingsspørsmål.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:05:43]: Jeg vil bare påpeke at svaret som statsråden ga til representanten Flåtten, på mange måter viser nettopp problemet med at vi har forskjellige typer etater som uttaler seg ulikt, men gjerne om samme område. Men det som er viktig, er jo at regjeringen snakker med samme tunge og om det samme budskapet. Det er en ytterligere forverring av problemet at fiskeri- og kystministeren snakker nettopp næringens sak på en utmerket måte, og så har vi da en statsråd Solheim som dukker opp i bakgrunnen med jevne mellomrom, og kommer med en del utsagn på sitt område som skaper stor usikkerhet.

Jeg vil gripe fatt i en av de tingene som Direktoratet for naturforvaltning har vært veldig påståelige på. Det er selvfølgelig knyttet til påvirkningen lakselus fra oppdrettsanleggene har på villaksbestanden. Det viser seg at det er svært lite forskning som viser den direkte årsakssammenhengen nettopp for hvordan lakselus påvirker villaksstammen, og om det faktisk er den som er det utløsende. Derfor er det viktig at vi får på plass kunnskap på dette feltet.

Mitt spørsmål til statsråden er følgende: Vil statsråden ta et initiativ til at vi får en uavhengig forskning, gjerne i regi av Havforskningsinstituttet, som skal se på årsakssammenhengen mellom lakselus og påvirkning av villaksstammen? Da kan vi en gang for alle få diskutert forskningsbasert kunnskap.

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [11:07:11]: Regjeringen snakker absolutt med samme stemme når det gjelder betydningen av havbruksnæringen. Det slår vi fast i Soria Moria. Miljøvernminister Erik Solheim er den som har gått absolutt aller lengst i å vise til betydningen av oppdrettsnæringen. Han sier sågar at oppdrettsnæringen er en diamant som må blankpusses. Så det er ingen tvil om at vi er helt enige om betydningen av den næringen.

Så er det spørsmål om næringens betydning for villak-

sen og, i dette spørsmålet, lakselusas betydning. Vi har forskere som er uavhengige, i mange miljøer, som forsker på lakselus og lakselusens påvirkning. Det er en styrke ved den norske forskningen at vi har uavhengige forskere som kommer med sin kunnskap. Her som ellers må vi skaffe oss mer kunnskap og bredere kunnskap. Det viktigste jeg har vært opptatt av siden jeg kom inn, har vært å sikre at villaksen kan vandre ut i havet på våren. Det har den gjort de to siste årene. Det håper jeg inderlig den også gjør i år.

Presidenten: Dermed er den muntlige spørretimen omme.

S a k n r. 2 [11:08:19]

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir to endringer i den oppsatte spørsmålslisten. Presidenten viser til den oversikten som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringene i den ordinære spørretimen foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 4, fra representanten Gunnar Gundersen til justisministeren, er trukket tilbake.

Spørsmål 5, fra representanten Olemic Thommessen til kulturministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

S p ø r s m å l 1

Ingjerd Schou (H) [11:08:47]: «Statsråden var svært bekymret over sikkerheten rundt lagring av trafikkdata. Imidlertid har Stortinget vedtatt en innstramming av lagring og sletting av trafikkdata som er noe av det strengeste i Europa. Nå skal det bli mulig å få brev og annet i den elektroniske postkassen som alternativ til den mer aldrende, ordinære postkassen.

Hvordan vil statsråden organisere sikkerheten rundt Postens digitale tjenester?»

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:09:18]: Eg veit at eg har gjeve uttrykk for at eg er uroa over tryggleiken til lagring av trafikkdata innanfor elektronisk kommunikasjon. Etter Stortinget sitt vedtak om å innføra datalagringsdirektivet, skal det i framtida lagrast ei enorm mengd data hos over 200 tilbydarar av elektronisk kommunikasjon. Mange av dei har rutinar for lagring og sletting av data, men fleire av dei har det ikkje, fordi dei til no ikkje har hatt noka plikt til å lagra data. Eg er ikkje i tvil om at alle tilbydarane vil gjera det dei kan for å oppfylle krava i lova, men bekymringa mi er at dei små tilbydarane ikkje har dei same ressursane som dei store til å oppfylle krava.

Det å få på plass gode system for lagring og tryggleik for data kan bli økonomisk krevjande for dei små.

Posten sine tiltak for tryggleik i samband med digitale tenester er eg derimot ikkje uroa over. Posten er ein stor aktør med ressursar til å handtera store mengder data på ein trygg måte.

Digipost er eit nytt digitalt postsystem for viktig post, og gjennom løysinga skal det være mogleg å senda alle typar dokument. Løysinga er difor utvikla med eit svært høgt nivå for tryggleik. Digipost er lansert med den same tryggleiken som i nettbankane. Det er kryptert tilgang til å lesa brev, og alle brev og personopplysningar blir lagra i tråd med krav gjevne i personopplysningsregelverket. Posten har ein god dialog med Datatilsynet, og dei rådfører seg med tilsynet ved alle større endringar knytte til tryggleik.

Om den nye tenesta Digipost skal bli ein suksess for Posten, er det heilt nødvendig at dei tek tryggleiken på alvor. Det har eg stor tru på at dei gjer, og Posten seier sjølv at tryggleik er det aller viktigaste ved utvikling av Digipost.

Ingjerd Schou (H) [11:11:20]: Jeg vil takke statsråden for svaret og kort knytte noen kommentarer til det som statsråden brukte mest tid på. På tross av statsråden fikk altså Stortinget til en lovgivning som vi ikke hadde før, for sikring av trafikkdata. Vi fikk også en innramming og en sikring av personvernet på en helt annen måte enn det vi har i dag, og som ligger an til å være noe av det strengeste vi har i Europa.

Så til Posten og Digipost: Jeg må si at jeg er godt fornøyd med statsrådets intensjon og hensikt om å sikre at vi i større grad skal få oppbevart det som er innholdet i brev som skal bli sendt oss via denne digitale postkassen, og at man bruker banken, banktjenester og netjtjenester i bank som utgangspunkt. Jeg vil allikevel følge opp, for selv om vi har Posten i dag, kan det komme andre aktører til. Er statsråden opptatt av å tenke konsesjon, autorisasjon osv.?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:12:20]: Ja, alle dei søknadene som eventuelt måtte koma, må vi vurdere veldig nøye, nettopp med tanke på tryggleik. Lat meg seia at når det gjeld Posten, nyttar dei godtekniske standard gjennom heile løysinga. Digipost nyttar bl.a. følgjande kjende tryggingmekanismer:

- autentisering av brukarar på tryggleiksnivå 4 ved registrering og for alle brev med sensitiv informasjon
- kryptering av all trafikk
- kryptering av alle dokument som blir lagra
- unike krypteringsnøklar per brukar til lagring av alle personlege dokument
- moglegheit for ende-til-ende-kryptering på melding frå avsendarar til Digipost
- moglegheit for signering av meldingar frå avsendar sine maskiner til Digipost
- hendingsregistrering til signerte loggar

Så har Posten Norge jamleg dialog med Datatilsynet i tillegg, og dei rådfører seg ved alle større endringar.

Ingjerd Schou (H) [11:13:32]: Da viser i hvert fall statsråden at det er mulig å kryptere, og at det gjøres i stor stil.

Men jeg vil allikevel følge opp, for i fremtiden kan det være at vi får slikt som man hadde på New Zealand, Jimmy's Post, som tok postombæring på landsbygda, og det kan komme flere aktører enn bare en monopolisert aktør som leverer post. Er det slik at statsråden vil sørge for at man får konsesjonsregler hvis det skulle være aktuelt, og at det er autorisasjon for det personellet som skal kunne gå inn og lagre denne typen post, slik at jeg kan få det i min postkasse? Vil det sette spor, slik at jeg kan vite hvem det er som har håndtert min post, i form av at man også har loggingssystemer, på samme måte som vi fikk til i den sikkerheten som ble strammet inn for trafikkdata?

Helt avslutningsvis: 200 aktører med elektronisk kommunikasjon når det gjelder trafikkdata, kan altså samarbeide og gjøre systemene enklere og billigere ved å gå sammen med større aktører.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:14:38]: Det som har vore eit dilemma så langt med datalagringsdirektivet, er at det ikkje er vedteke kva som skal krypterast. Det er ei uro mellom små og større aktørar, fordi det for dei små naturleg nok vil innebera auka kostnader.

Så kan det sjølvsagt tenkjast ei endring i marknaden i retning av større aktørar – det er jo noko som eg har peika på før.

Men lat meg berre understreka når det gjeld Posten, at dei i tillegg til at dei rådfører seg jamleg med Datatilsynet, nyttar velrenommerede eksterne selskap til testing av tryggleik. Siste gjennomgang gav full score – sju av sju moglege poeng – ikkje noko tryggleikshøl vart funne.

Spørsmål 2

Arne Sortevik (FrP) [11:15:52]: Mitt spørsmål går også til samferdselsministeren:

«Bruk av bompenger til finansiering av veier og andre samferdselstiltak har økt under den rød-grønne regjeringen. Signalene fra regjeringen er at økningen vil fortsette, og at bruken av bompenger til andre ting enn vei vil bli utvidet. Regjeringens transportkatt vil altså øke. Det kommer nå ytringer fra OECD om at Norge bør øke drivstoffpris og bompenger i hele veinettet – altså enda dyrere transport – med klimabegrunnelse.

Vil statsråden vurdere å legge frem en egen melding om den omfattende bompengbruken i Norge?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:16:35]: Eg er kjend med vurderingane frå OECD om at vi i Noreg bør auka avgifts nivået for privatbilisme for å kunna nå måla om reduserte utslepp.

Stortinget har slutta seg til den bompengepolitikken som blir ført i Noreg – både gjennom handsaming av Nasjonal transportplan og ved handsaming av dei einskilde bompengeframlegga.

Bompengar kan i dag nyttast til vegføremål og investere-

ringar og drift i kollektivtransport. Dette er bruksområde som Stortinget har gjeve si tilslutning til gjennom handsaming av ulike lovforslag dei seinare åra. Det ligg ikkje føre forslag om ytterlegare utviding av bruksområdet for bompengar utover det som i dag følgjer av veglova si føresegn om bompengar.

Det er naturleg at bompengepolitikken blir omtalt i Nasjonal transportplan, så eg tek ikkje sikte på å leggja fram ei eiga melding om bruk av bompengar.

Arne Sortevik (FrP) [11:17:43]: Det var synd. Dessverre har bruk av bompenger etter hvert en lang historie i Norge. Det siste tiåret har Norge blitt mye rikere hvert eneste år, og samtidig har bruken av bompenger som alternativ til statlig finansiering av veier, økt kraftig.

I perioden 2005–2009 – hvis vi holder Oslopakke 3 utenfor, selv om den står for 54 mrd. kr – godkjente alle partier, bortsett fra Fremskrittspartiet, prosjekter for 36 mrd. kr, der 26 mrd. kr var finansiert med bompenger, men samlet regning til bilistene ble likevel 36 mrd. kr.

Hittil i denne perioden er tallene henholdsvis 19 mrd. kr i investering, bompengbidrag på 11 mrd. kr og en regning til bilistene på 18 mrd. kr. Transportskatten er stor og økende. Bør ikke Stortinget derfor foreta en samlet vurdering av bompengbruken?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:18:46]: Følgjande to prinsipp er grunnleggjande for bompengefinansiering: Lokal forankring – prosjekt må basera seg på lokalt initiativ og på lokalpolitiske vedtak – og nytteprinsippet. Dei som betalar, skal ha nytte, samtidig som dei som har nytte, betalar.

Så er det slik at det er eit trykk landet over for å få realisert fleire vegprosjekt. Nokon av dei har funne si prioritering og løysing i samband med Nasjonal transportplan. Når nokon av prosjekta, trass i ein ambisiøs plan, likevel fekk plass i ein kombinasjon av bompengar og statleg finansiering, har det basis i lokale initiativ, anten for å forsera eit prosjekt eller for i det heile å få det realisert.

Arne Sortevik (FrP) [11:19:55]: Og det er jo slik at dette påståtte lokale trykket skyldes en utpressing fra sentrale politiske myndigheter. Men det er en velkjent begrunnelse, og det er en begrunnelse som brukes av alle de øvrige partiene på Stortinget for å godkjenne bruk av bompenger, at det skjer på såkalte lokale initiativ. Men det finnes ikke ett bompengeprojekt der innbyggerne lokalt eller regionalt har vært spurt på forhånd om de ønsker bompenger.

Én av flere ulemper ved bruk av bompenger som finansieringsløsning, er at det medfører store ekstrakostnader, og jeg viste til det i foregående spørsmål, og gjentar det nå. Tvangskjøp av vei på avbetaling kostet i forrige periode 10 mrd. kr, og hittil i denne perioden har det kostet 7 mrd. kr. Det er en ganske omfattende ekstraskatt.

Men da forsøker jeg meg igjen med spørsmålet om ikke Stortinget en hensyn til de omfattende konsekvensene, og ikke minst av hensyn til de omfattende ekstrakostnadene, kan gjennomføre en drøftelse om bruken av bompenger.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:21:05]: Innkrevjing av bompengar har jo ein kostnad. Så er det viktig å ha effektive innkrevjingssystem, slik at mest mogleg av dei innsamla bompengane blir brukt til finansiering av infrastrukturprosjekt. I samband med det har eg teke eit initiativ til å samla ulike innkrevjingsselskap i maksimum eitt per fylke. Det kan bety eit noko mindre totalt beløp i forhold til innkrevjing. Det kan bety meir veg for pengane. Men kvar gong der er eit bompengeprojekt som er klart til realisering, blir det ei drøfting i Stortinget. Så det er jo ikkje slik at ikkje Stortinget får lov til å seia sitt i forhold til bompengeprojekt.

Spørsmål 3

Fra representanten Frank Bakke-Jensen til justisministeren:

«EU har per i dag ikke et eget patentregelverk, men det ser nå ut som man klarer å etablere en enhetlig patentbeskyttelse for 25 av 27 medlemsland i EU, og det arbeides for en felles domstolordning. Norsk næringsliv har uttrykt ønske om at tilbudet også skal gjelde land som er medlem av Den europeiske patentorganisasjonen, EPO.

Kan statsråden redegjøre for hvilke konsekvenser en slik enhetlig patentbeskyttelse vil få for Norge og norske bedrifter, og hvordan stiller statsråden seg til at det skal gjelde EPO?»

Presidenten: Presidenten fikk for ca. ett og et halvt minutt siden beskjed om at representanten Frank Bakke-Jensen ikke er på huset, og beklager at statsråden ikke har fått den beskjeden tidligere. Det har heller ikke presidenten fått. Det betyr at spørsmål 3 utgår.

Spørsmål 4

Fra representanten Gunnar Gundersen til justisministeren:

«Det vises til skriftlige spørsmål nr. 507 og 690 fra 2010–2011. Personen dette gjelder, har nå fått melding om at utestengelsen fra jakt skal løpe i to år, fra 18. januar og i to år framover. Våpen ble fratatt vedkommende allerede i 2009, og jaktforbud har vært gjeldende i 1,5 år allerede. Reell straff blir dermed nær det dobbelte av hva dommen tilsier. Saken synes svært urimelig, men avvises for klagebehandling hos Politidirektoratet av saksbehandler.

Vil statsråden ta tak i saken og avverge at enkeltmennenes utsettes for mer straff enn dom tilsier?»

Presidenten: Dette spørsmålet er trukket tilbake.

Spørsmål 5

Fra representanten Olemic Thommessen til kulturministeren:

«Før sommeren 2011 ventes EU-kommisjonens for-

slag til oppfølging av EUs grønnbok om frigjøring av de kulturelle og kreative næringers potensial. Problemstillinger omkring nettnøytralitet, digitalisering, finansiering og opphavsrett blir berørt. EUs politikk på disse feltene vil ha betydning for norsk innholdsproduksjon.

Hvilken strategi vil statsråden legge til grunn for oppfølgingen av disse problemstillingene, og i hvilken grad har norske myndigheter involvert seg i arbeidet med utformingen av disse forslagene?»

Presidenten: Dette spørsmålet er utsatt til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Presidenten er glad for at vi har både representanten Svein Flåtten og landbruksministeren til stede. Vi går da til spørsmål 6.

Spørsmål 6

Svein Flåtten (H) [11:22:54]: Jeg er glad for å kunne bidra til at vi kommer videre i programmet.

Jeg har et spørsmål til landbruks- og matministeren:

«En bonde i Rogaland kjøpte et mindre småbruk av en nabo. Totalarealet var på 125 dekar og er konsesjonspliktig. Dyrket areal er på 20 dekar og under grensen for prisregulering. Budrunden ga høy pris, da eiendommen nærmest er fritt omsettelig. Etter kjøpet setter kommunen som konsesjonsvilkår at eiendommen sammenslås med bondens hovedeiendom, som er et prisregulert bruk, noe som vil medføre verdifall på den nye eiendommen.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå slike resultater av lovendringen av prisregulering på småbruk?»

Statsråd Lars Peder Brekk [11:23:39]: Priser på landbrukseiendommer må holdes på et slikt nivå at den legger til rette for et langsiktig eierskap og gir muligheter for en brukbar økonomi for dem som skal overta og drive landbrukseiendommen. Det er for å sikre dette at vi har en priskontroll ved erverv av landbrukseiendom. Ved avgjørelser av søknader om konsesjon for erverv av eiendom som skal brukes til landbruksformål, skal det bl.a. legges vekt på om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. Dette mener jeg er et viktig og riktig mål for eiendomspolitikken i landbruket.

Senest i forbindelse med endringer i konsesjonsloven i 2009 uttalte også et flertall i næringskomiteen i Stortinget at det er viktig å holde fast på priskontrollen. Samtidig signaliserte komiteen et ønske om å øke omsetningstakten på landbrukseiendommer. Dette er bakgrunnen for at Landbruks- og matdepartementet i 2010 vedtok enkelte endringer i priskontrollen, bl.a. slik at mindre, bebygde eiendommer er unntatt fra priskontroll. Hensikten med dette var å få enklere regler å forholde seg til, men også å åpne for at mindre landbrukseiendommer hvor boligfunksjonen er mer framtrædende enn næringsaspektet, kunne bli omsatt til en pris som ligger nærmere markedsverdien. Når slik eiendom kjøpes som tilleggsjord, opererer derfor kjøper i et fritt marked med hensyn til pris.

Det følger av jordloven at eiendom som kjøpes som til-

leggsjord, blir en driftsenhet sammen med kjøperens tidligere eiendom. Det er derfor nødvendig med delingssamtak dersom eiendommen etterpå skal deles opp igjen. I tillegg settes det gjerne konsesjonsvilkår om det samme ved kjøpet.

Etter min mening er disse forhold noe kjøper må vurdere og ta med i betraktningen når han kjøper eiendom uten prisregulering som tilleggsjord. Jeg legger til grunn at den som kjøper tilleggsjord, har til formål å drive landbruk på eiendommen, og at kjøpet er bedriftsøkonomisk fundert med dette som utgangspunkt.

Jeg ser ikke tilstrekkelig grunn til å gjøre om på beslutningen om at priskontrollen skal være forbeholdt eiendommer av en viss størrelse. Jeg tror heller ikke representanten Flåtten ønsker å reversere denne oppmykningen som nylig har skjedd.

Svein Flåtten (H) [11:25:56]: Jeg takker for svaret, som jeg for så vidt ikke er fornøyd med.

Det denne detaljen i prisreguleringen gjelder, er jo nettopp at når man kjøper et bruk som er fritt omsettelig og ikke prisregulert – kanskje for en svært høy pris – for å bruke det i landbrukssammenheng, tvinges man til å føye det sammen med hovedbruket. Det totale bruket kommer da under prisregulering, og det betyr rett og slett at den investeringen man har gjort, blir svært usikker verdimessig – eller ikke «usikker», den vil helt opplagt falle i verdi. I en tid hvor bøndene ber om økte lønnsomhetsmuligheter og ikke minst økt investeringssevne, mener jeg at denne type bestemmelser – dette er en detalj i prisreguleringen – burde kunne endres på.

Statsråd Lars Peder Brekk [11:27:00]: Det følger, som jeg sa i mitt første svar, av jordloven at eiendom som kjøpes som tilleggsjord, skal gjøres om til én driftsenhet sammen med kjøperens tidligere eiendom. Det er også slik at når en eiendom kjøpes som tilleggsjord, og man kjøper den under prisreguleringsgrensen, må man operere i et fritt marked med hensyn til pris. Og, som jeg sa: Det er forhold som kjøper må ta med i betraktningen når han kjøper en eiendom uten prisregulering som tilleggsjord.

Det er klart at det kan virke urimelig for den som gjennomfører en slik handel, men samtidig er det slik at det er den enkelte bonde og den enkelte næringsutøver som må vurdere lønnsomheten og hensiktsmessigheten med hensyn til drift osv. i en slik sak, når man inngår en avtale om pris.

Svein Flåtten (H) [11:28:00]: Der er jeg helt på linje med statsråden. Dette er næringsutøvere som må vurdere risiko. Men det betyr jo ikke at man ikke kan ha fleksibilitet i lovverket som gjør at man kan oppfylle ønsket vårt om at flere kan drive, at flere kan drive lønnsomt, også med tilleggsjord.

Jeg må si at jeg er litt forundret over at statsråden henviser til jordloven – ja, jeg vet hva som står i jordloven, men jordloven er jo tross alt ikke Grunnloven, og det er jo ikke hugget i stein at det må være slik. Det jeg egent-

lig spør statsråden om her, er: Kan han tenke seg å se på jordloven, om det kan være mulig at bøndene nettopp kan oppnå en slik fleksibilitet? Det er dem jeg taler på vegne av.

Statsråd Lars Peder Brekk [11:28:57]: Jeg oppfatter det også slik at representanten Flåtten her snakker på vegne av den bonden som opplever denne situasjonen, og antagelig mener det ligger en urimelighet i det lovverket og den praktiseringen vi har i dag.

Det må også sies at det er mange sider ved eiendomslovgivningen i landbruket som er til diskusjon, og som vi også har diskutert i denne salen. Jeg er en av dem som mener at vi hele tiden må videreutvikle lovverket slik at det passer med samfunnet, med driftsmønster og de mulighetene man har til å drive lønnsomt. Så slik sett følger jeg representanten Flåtten anmodning.

Jeg kan understreke at denne problemstillingen – og også andre problemstillinger i forbindelse med eiendomslovgivningen – er noe vi kikker på og jobber med i forbindelse med den stortingsmeldingen som vi senere vil komme til Stortinget med.

Spørsmål 7

Per Roar Bredvold (FrP) [11:30:12]: Jeg ønsker å stille følgende spørsmål til landbruks- og matministeren:

«Statskog SF kjøpte i 2010 bl.a. Borregaard Skoger m.m. for 1,725 mrd. kr. Det hugges nå uforsvarlig mye i den delen av eiendommen som ligger i Hedmark. Uttaket nå, samt varslet uttak i kommende periode, er i forhold til forrige eier fordoblet.

Er statsråden enig i at dette kan være uforsvarlig mengde kubikk tømmer som tas ut?»

Statsråd Lars Peder Brekk [11:30:43]: Kjøpet av de nevnte eiendommene gir Statskog SF et bedre grunnlag for effektiv drift, samtidig som mulighetene for å tilrettelegge for jakt, fiske og friluftsliv styrkes. Dette ble det også redegjort for i Prop. 11 S for 2010–2011, og Stortinget understreket under sin behandling av saken det samme.

Statskog SFs investeringsbeslutning var forretningsmessig motivert, og prisen var basert på en grundig gjennomgang av eiendommens ressurser og inntektsmuligheter. Gjennom denne prosessen ble det bl.a. avdekket at eiendommene har betydelig større muligheter for avvirkning enn tidligere antatt. Hoveddelen av verdien til eiendommene er knyttet til hogst og salg av tømmer.

Tidligere eier har investert mye i skogproduksjon og infrastruktur, og jeg er kjent med at man nå ligger an til å øke avvirkningen i de innkjøpte eiendommene.

Jeg forutsetter at Statskog SF driver et bærekraftig skogbruk, og viser til at Statskog SF må forholde seg til de samme regler som alle andre skogeiere i dette landet. Gjennom miljøsertifisering av skogbruket, som også Statskog SF deltar i, er det en stor grad av internkontroll i næringen. Skogbruksloven med tilhørende miljøforskrift

setter også rammer for virksomheten, og Statskog SF må etterleve disse.

Jeg har ikke forutsetning for å komme med noen vurdering av hva som er forsvarlig avvirkning på den enkelte eiendom, verken hos Statskog SF eller andre skogeiere. På generelt grunnlag vil jeg vise til at det er ønskelig med økt aktivitet i skogbruket som grunnlag for økt verdiskaping og styrking av arbeidsplasser langt utover skogbruket.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:32:19]: Jeg takker statsråden for svaret, som var et svar, men jeg er vel ikke helt fornøyd med det.

Det er mange i Hedmark som ser med uro på den huggingen som nå foregår i eiendommene til forhenværende Borregaard Skoger. Det hugges uforsvarlig mye, og varaordføreren i Elverum, partikollegaen til ministeren, sier at han frykter statlig rovdrift. Det sier altså varaordføreren som er partikollega av statsråden.

Når man kjøper en eiendom til en høy pris, i dette tilfellet til en pris som de fleste som har rede på skog, mente var for høy, og man samtidig har et avkastningskrav på 7 pst., vil kravet om å få inn penger tilsi at man må hugge mye tømmer. Det er av den grunn mange nå er redde for at skoger skal bli uthugd og miste sin verdi. De mister også verdi på mange andre måter. Så det er det som ligger i dette spørsmålet: at man frykter statlig rovdrift på grunn av høy pris og 7 pst. avkastning.

Statsråd Lars Peder Brekk [11:33:27]: Jeg vil understreke at prisfastsettingen i forbindelse med kjøpet av Borregaards ulike skogselskaper, bl.a. i Hedmark, var basert på en grundig gjennomgang også av verdien av den skogen som lå der, og gjennom den verdivurderingen framkom det at det var en betydelig mulighet for høyere uttak av skog enn det Borregaard Skoger hadde gjort tidligere.

Jeg forutsetter selvsagt at Statskog, som skal drive forretningsmessig lønnsomt, som skal drive kommersielt, men som også skal følge alle regelverk når det gjelder bærekraftig skogbruk, gjør de nødvendige balansevurderinger, slik at man altså driver forsvarlig, men samtidig økonomisk lønnsomt.

Jeg har ikke grunnlag for å si noe annet enn at det også gjøres gjennom de planer som her er skissert for aktiviteten i Hedmark framover. Så, som sagt: Dette er styrets ansvar, og innenfor de rammer som de har, gjør de en god jobb.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:34:31]: Jeg takker nok en gang for svaret.

Hva som er forsvarlig eller ikke, kan selvfølgelig diskuteres, men når ny eier i innværende år hugger det dobbelte av det forrige eier gjorde – og forrige eier, Borregaard Skoger, var en meget dyktig skogeier som drev gården og skogen på en meget forsvarlig og god måte – og samtidig varsler at det skal man gjøre i mange år framover, sier det seg selv at da vil det bli lite tømmer igjen etter noen år. Og da er det mange, bl.a. varaordføreren i Elverum, som sier at det er uforsvarlig rovdrift på denne type skog.

Når vi også prater om skog, håper jeg det snart blir reaksjon på at man skal videreselge en del av den eiendommen man allerede har i Statskog. Det er en annen sak, men det er også nevnt i forbindelse med denne saken at man må få en fortgang i det.

Statsråd Lars Peder Brekk [11:35:29]: Jeg kjenner meg ikke igjen i beskrivelsen av at det Statskog planlegger, er uforsvarlig rovdrift av skogeiendommene som de har ervervet i Hedmark. Jeg forutsetter at Statskog, som sagt i mitt første innlegg, driver et bærekraftig skogbruk, og at Statskog forholder seg til de samme regler som alle andre skogeiere i Hedmark og ellers i landet.

Forutsetningen her er at de skal drive kommersielt lønnsomt og samtidig ivareta de – kall det – bærekraftmessige krav som stilles gjennom skogbruksloven.

Når det gjelder spørsmålet om videresalg av eiendommer, er det en sak det jobbes med, og som en da selvsagt også vil følge opp i henhold til det Stortinget har vedtatt i tidligere behandling av saken.

Presidenten: Sak nr. 2 er dermed ferdigbehandlet.

Sak nr. 3 [11:36:22]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Presidenten antar at siste representant i salen ikke ber om ordet før møtet heves? – Dermed er møtet hevet.

Møtet hevet kl. 11.37.
